

CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL

Str. Dimitrie D. Gerota nr. 7-9, sector 2, București, cod poștal: 020027

Telefoane: 021.310.23.56, 021.316.31.34

Fax: 021.316.31.31

021.310.23.57, 021.316.31.33

Cod fiscal: 10464660

E-mail: ces@ces.ro

www.ces.ro

Membru fondator al Asociației Internaționale a Consiliilor Economice și Sociale și Instituțiilor Similare (AICESIS)
Membru al Uniunii Consiliilor Economice și Sociale și Instituțiilor Similare Francofone (UCESIF)

„Consiliul Economic și Social este organ consultativ al Parlamentului și al Guvernului în domeniile de specialitate stabilite prin legea sa organică de înființare, organizare și funcționare.” (Art. 141 din Constituția României revizuită)

Nr. 3018/29.04.2026

Biroul permanent al Senatului

Ep. 219 / 8.05.2026

AVIZ

referitor la propunerea legislativă pentru completarea

Legii nr. 287/2009 privind Codul civil și a Legii nr. 134/2010

privind Codul de procedură civilă (b219/15.04.2026)

343 / 26.05.2026

În temeiul art. 2 alin. (1) din Legea nr. 248/2013 privind organizarea și funcționarea Consiliului Economic și Social, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și art. 11 lit. a) din Regulamentul de organizare și funcționare, Consiliul Economic și Social a fost sesizat cu privire la avizarea *propunerii legislative pentru completarea Legii nr. 287/2009 privind Codul civil și a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă (b219/15.04.2026)*.

CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL

În temeiul art. 5 lit. a) din Legea nr. 248/2013 privind organizarea și funcționarea Consiliului Economic și Social, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în ședința din data de 29.04.2026, desfășurată online, conform prevederilor Hotărârii Plenului nr. 86/17.05.2022, avizează **NEFAVORABIL** prezentul proiect de act normativ, cu următoarea **motivare**:

- Legea nr. 287/2009 privind Codul civil reprezintă legea cadru generală în materia divorțului în raport cu Legea nr. 217/2003 pentru prevenirea și combaterea violenței domestice. În cazul divorțului din culpa unui soț, instanța de judecată e obligată să țină cont de toate circumstanțele căsătoriei ce au determinat cererea de divorț. Propunerea legislativă selectează din Legea nr. 217/2003 doar o componentă a „violentei domestice” – „*violența economică*” – pe care o transformă într-o cauză distinctă de desfacere a căsătoriei, cu efecte asupra drepturilor patrimoniale. În propunerea legislativă nu se justifică de ce este utilă o astfel de distincție între violența economică și celelalte forme de violență domestică reglementate de lege, în

condițiile în care invocă documente și norme europene privind combaterea violenței domestice și toate formele violenței domestice pot conduce la stabilirea culpei unuia dintre soți și pot produce consecințele patrimoniale asupra victimei invocate în propunerea legislativă. O astfel de abordare lasă fără efecte directe asupra desfacerii căsătoriei celelalte concepte juridice de violență domestică și poate crea un regim diferențiat nejustificat ale violenței domestice și ale drepturilor victimelor;

➤ prin propunerea de modificare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, restrângerea violenței domestice la violența economică limitează posibilitatea instanței de a analiza și soluționa, în mod individualizat, anumite situații concrete în care apar comportamente culpabile ce constituie elementul material al tuturor faptelor de violență domestică prevăzute de lege;

➤ concret, se observă următoarele:

- definiția vagă și reversibilă a „*controlului economic abuziv*”:
 - propunerea legislativă definește controlul economic, ca orice conduită care limitează „*în mod nejustificat și disproporționat*” accesul la resurse;
 - riscul de tip „Alienare”: într-o situație de separare în care părintele protector încearcă să securizeze veniturile pentru a asigura traiul copiilor sau pentru a preveni risipirea bunurilor de către un partener abuziv, agresorul poate invoca din propunerea legislativă art. I, pct. 2, art.320² ;
 - agresorul poate susține că limitarea accesului său la conturile comune de către părintele de suport constituie „*violență economică*”. Aceasta transformă o măsură de protecție a copilului într-o faptă „abuzivă”, servind drept bază pentru a acuza părintele protector de comportament alienator sau ostil;
- capcana prezumției și inversarea sarcinii probei:
 - cea mai periculoasă prevedere pentru părintele de suport este regimul probatoriu introdus la art. II, pct. 1, art. 249¹;
 - prezumția de vinovăție: dacă „reclamantul” (care poate fi chiar agresorul) prezintă „împrejurări de fapt” verosimile, violența economică se prezumă până la proba contrară;
 - instrumentul de teroare: un agresor cu resurse financiare superioare poate fabrica ușor „împrejurări” (de exemplu, faptul că nu a avut acces la un document de identitate reținut pentru o înscriere la școală sau medic) pentru a activa prezumția de violență economică împotriva părintelui protector;
 - odată ce părintele protector este „prezumat” abuzator economic de către o instanță civilă, acesta își pierde credibilitatea în fața DGASPC(Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului) sau a instanțelor de

tutelă, facilitând argumentul agresorului că minorul este „alienat” de un părinte „abuziv”;

- impactul asupra partajului și vulnerabilizarea copiilor:
 - propunerea legislativă permite instanței să reducă cotele de contribuție la dobândirea bunurilor sau să influențeze repartizarea acestora pe baza violenței economice;
 - dacă un agresor reușește să folosească prezumția de la art. II, pct. 1, art. 249¹, alin. (4), el poate obține o cotă mai mare din masa partajabilă;
 - părintele de suport rămâne fără resurse materiale și fără locuință, ceea ce este adesea primul pas într-un proiect de alienare parentală: deposedarea părintelui protector de mijloace pentru a demonstra că poate oferi „stabilitate” copilului, ducând la mutarea forțată a copilului la agresor;
- utilizarea culpei în divorț ca armă de control:
 - introducerea violenței economice ca „motiv temeinic de culpă” la desfacerea căsătoriei (art. I, pct. 3, art. 379, alin. (3) oferă agresorului o pârghie morală și legală;
 - stabilirea culpei exclusive a părintelui de suport pe baza unor acuzații de control economic (de multe ori măsuri de subzistență luate în timpul abuzului) va fi folosită în dosarele de custodie pentru a demonstra „profilul psihologic instabil” sau „răutatea” părintelui protector;
 - GREVIO (Grupul de experți privind acțiunea împotriva violenței împotriva femeilor și a violenței domestice - organism internațional independent care monitorizează modul în care statele aplică Convenția de la Istanbul) a avertizat constant că, în absența unei analize de gen și de putere, astfel de legi „neutre” permit agresorilor să pozeze în victime;
- din perspectiva standardelor internaționale, textul propunerii legislative ignoră realitatea că violența economică este aproape întotdeauna un instrument al celui cu putere financiară. Prin oferirea unui mecanism bazat pe „verosimilitate” și „prezumții”, soluția legislativă poate conduce la creșterea numărului de procese strategice (SLAPP - acțiune strategică în justiție împotriva participării publice) în care părintele care a fugit de abuz este hărțuit financiar și legal până la pierderea custodiei copiilor;
- propunerea legislativă poate oferi o bază legală solidă pentru alienarea parentală prin transformarea rezilienței financiare în „abuz economic”.

Președinte,

Sterică FUDULEA

Digitally signed
by Fudulea
Sterica
Date:
2026.05.06
17:34:34 EEST